

MICHAŁ ZNANIECKI

Streszczenie rozprawy doktorskiej pod tytułem:

Partytura ograniczeń i inspiracji: inscenizacja dzieł operowych
na przykładzie *Eugeniusza Oniegina* Piotra Czajkowskiego

opiekun naukowy

dr hab. Jarosław Kilian

Praca analizuje fakt, że system produkcji operowej narzuca wiele ograniczeń na reżysera i inscenizatora. Rozpoznanie, a następnie wykorzystanie, tych elementów tworzy prawdziwą partyturę ograniczeń i inspiracji, która może stać się podstawą nowej jakości artystycznej inscenizacji.

Ta praca doktorska podzielona jest na 14 rozdziałów. Każdy z nich analizuje jeden aspekt pracy reżysera w systemie produkcji opery klasycznej. Tematami są konwencja operowa, analiza libretta, pierwowzór literacki, koprodukcja międzynarodowa, system pracy i produkcji, a nawet ustalanie obsad czy współpraca z dyrygentem. Posługuję się przykładami z ponad 200 realizacji, w których brałem udział przez ostatnie 25 lat pracy w ponad 20 krajach świata. Aby nie popaść w anegdoty i chaos narracyjny skupiłem się na jednej wybranej produkcji. Jest to realizacja, która miała miejsce w Teatro Euskalduna w Bilbao 9 kwietnia 2011 roku. Tytuł opery to *Eugeniusz Oniegin- sceny liryczne* Piotra Czajkowskiego.

W każdym rozdziale, po wstępnym zaznajomieniu czytelnika z tematem, opisuję jak reżyser mierzy się z ograniczeniami lub inspiracjami narzuconymi przez system operowy. Analizuję przykłady z realizacji wielu oper, w których niektóre czynniki ograniczeń wychodziły na plan pierwszy. Stąd nawiązania do produkcji *Trubadura*, *Samsona i Dalili*, *Don Giovanniego*, *Balu maskowego* i wielu innych tytułów z repertuaru moich inscenizacji. Następnie przytaczam i analizuję *Eugeniusza Oniegina*, aby konkretnie zilustrować partyturę inspiracji i ograniczeń reżysera. Integralną częścią pracy jest nagranie wideo z baskijskiej premiery i załączniki z rysunkami technicznymi, listami elementów dekoracji i kostiumów, recenzje, wizualizacje, biogramy solistów i nawet tekst umowy koprodukcyjnej. Cytuję też listę najważniejszych inscenizacji opery Czajkowskiego innych reżyserów. W podsumowaniu udowadniam, że każde ograniczenie, jeśli w porę rozpoznane, może stać się inspiracją i siłą twórcy.

BIURO KOLEGIUM ZARZĄDCZEGO
Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza

Wpłynęło dnia ..... 22.06.2022 .....

l.dz. .... 39/1/06/20 .....